

~~26 B' P. 20.~~

15
12-3-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Κρη II, 15 / 1970

Α.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1968 = Φεβρουάριος 1970

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΕΣΒΥΤΗΡΙΟΝ ΑΝΤΙΣΤ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΑΠ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Πρωτ. 21

Πρὸς
τὸν κ. Διευθυντὴν Κέντρου Ἑρεῖνης
καὶ Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
εἰς Ἀθήνας

Ἀποστέλλει

συμπληρωμένον ἑρωτημα-
τολόγιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Βρυξεσὶν εἰς 5-3-1970

Ἀρθάνω εἰν τιμὴν νὰ ἐπιστρέψω ὑμῖν
τὸ ἀποστέλλον πρὸς συμπλήρωσιν ἑρωτηματο-
λογίου δια γωνυγὰ ἑργαζομένη καὶ κατ' ἐπί-
σημον πρὸς δέουσαν συμπληρωμένην.
Ἐπιτεδύσασθε

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Διευθυντὴς

Κοινοποιεῖς:

κ.ν. Ἐπιδιορκεῖν Β' περιφέρειας
Πεδύρου.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; ... *κ.α.κ. εἰς τὴν Γ. γεωργίαν...*

καὶ... ἡ κτηνοτροφίαν... συγχρόνως...

2) Οί τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Μὰ... ἡ γεωργίαν...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ὅτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *ἡ εἰς τὴν γεωργίαν...*

ὡς ὅτομα... ὅσοι... δὲν ἡμερομίσθιον... καὶ... ἐργάζονται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῶν μοναστηρίων...

ἡ εἰς τὴν γεωργίαν... ἐργάζονται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῶν μοναστηρίων...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

... εἰχαν... ἐπὶ... ἡ κοινωνικὴ των θέσις...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *εἰς εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *ἡ ἐποχικῶς...*

προήρχοντο... ἐπὶ... ἐργάζονται... ἐπὶ... ἐργάζονται... ἐπὶ... ἐργάζονται...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *ἡ δοῦλοι...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *εἰς... ἐργάζονται...*

φαίναται, καὶ... εἰς... ἐργάζονται...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ἡ ἐπὶ... ἐργάζονται...*

ἡ ἐπὶ... ἐργάζονται...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με κοπριά... βοῶν... καὶ... αἰγοπροβάτων.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Με χεῖρα... Ο χερμαῖον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χεῖρα... 4. Βλαβαίρι... 7. ὕψος... 10...

2. Ὀχέρη... 5. Πόδαρι... 8. Λύρα...

3. Μάχιναι... 6. Φῶξ... 9...

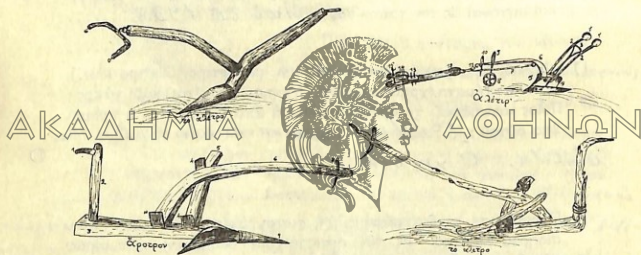
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....⁷όχι.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού *Λαοί. Ε.ό. 1968*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ..*Ε.ό. καὶ αὐτοὶ αὐτοὶ, καὶ αὐτοὶ...*
γεωργοί. Ε.ό. 1968. 1. α......

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ὑχογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χρῆμα</i>	6. <i>ὀπίσθιος</i>	11.
2. <i>ὀπίσθιος</i>	7. <i>καὶ αὐτοὶ αὐτοὶ</i>	12.
3. <i>Π. ὀπίσθιος</i>	8. <i>Μ. παρὸν</i>	13.
4. <i>ὀπίσθιος</i>	9. <i>ὀπίσθιος</i>	14.
5. <i>ὀπίσθιος</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἔκασ. ἔντος... δι' ὅλα... ἐκ. χωράφια...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Ὁρθογώνιον...*

Παραλληλογώνιον... Π. ὑ. ὀ. ὀ.

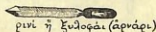
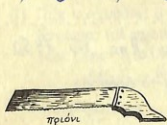
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

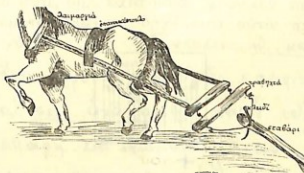
ἐκ. ξύλου...

- 7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

*Σκεπάρνι, β. ἀρ. καὶ, β. ἀρ. ὀ. ὀ., ξυλοφ. ἀρ.
β. ὀ. ὀ., μ. ὀ. ὀ. ἀρ. καὶ, μ. ὀ. ὀ. ἀρ. καὶ, β. ἀρ. καὶ*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποῖαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνηθία εἰς τὸν τόπον σας ... Ἄνδρας ... ἔχ. εὐχαριστᾷ...
περισσότεροι... γυναῖκα (πικρὴ χύμα ἢ ὀρφανή... κάρη)..

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

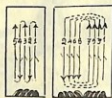
2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄστρον. Τὰ ὅργανα.
μετ. κύβ. διαφορὰ... εἰ... πρὸ... σταθμῶν... καὶ... εἰδερύνειται
ἀπὸ... εἰ... ἀπὸ... εἰ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σοχινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
.....Ναὶ.....Μέ. σοχινί.....ἐπὶ ὁρίαν.....ῥάχεται.....ζεύεται.....
.....Περιγραφή.....ἢ.....Σ. ρ. 1.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

+

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; *Μ.ε. σπορὴς*

.....

 Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; *Μ.ε. αὐλακιάν*
ἔντερε. ἔμω. καὶ με. πέρερε. καὶ εὐμάδια

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; *ἔγινετο. παλαιότερον. ἔγω. δὲν. ἠδύνάτο.*
νὰ. χρειαζομένη. δὲ. ἄροτρον

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.
... ὀρὶ. καὶ. καδὲ. (εὐμαρῆς)

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
 ἢ ἄλλων. ... ἐκ ... κύν ... βι.ο.ρ.α.ν ... βι.κα.ρι.ο.δ., κ.ρι.δ. π.δ. ...
ἡ ... φ.ε.β.ν.δ.ι.ω.ν :

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Γίνε.κα.ι ... π. ... κα.λ.ο.υ.ρ.γ.ι.ά ...
δ.η.μ.α.δ.ῆ ... ἔ.ν.α ... χ.ρ.ὸ.ν.α ... π.ρ.ὸ ... κύν ... σ.π.ο.ρ.ά.ς ... Γίν.ε.κ.α.ι ...
φ.μ.ι.ο.ς ... κ.α.ί ... κ.ά ... ἀ.ν.ά.χ.υ.μ.α ... κ.α.τὰ ... κ.ά ... π.ρ.ω.τ.ο.β.ο.ρ.ό.χ.ι.α
δ.ι.ά ... ν.ά ... σ.π.α.ρ.ῆ ... κ.ά ... χ.ω.ρ.ά.φ.ι ... δ.ε.α.ν ... δ.ι.π.λ.α.β.ρ.έ.ξ.η ...
(σ.η. κα.λ.ο.υ.ρ.γ.ι.ά ... γ.ί.ν.ε.τ.α.ι ... α.ν.τ.ῆ.δ.ω.ς ... κύν ... ἂ.ν.ο.ί.ξ.ι.ν.) ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

δ.ι.ά ... αὐ.τὰ ... γ.ί.ν.ο.ν.τ.α.ι ... 3-4 ... ὀ.ρ.γ.ώ.μ.α.τ.α ... κ.α.τὰ ... κύν ...
π.ε.ρ.ί.ο.δ.ο.ν ... κύν ... σ.π.ο.ρ.ά.ς ... αὐ.τ.ῶ.ν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...
ἔ.ξ.α.ρ.κ.ᾶ.σ.α.ι ... α.π.ὸ ... τ.ᾶ ... χ.ω.ρ.ά.φ.ι.α ... π.οῦ ... ἔ.κ.α.σ.ε.τ.ο.ς ... ἔ.χ.υ. ... ἦ.ν ... ἔ.γ.η ...
π.ο.θ.ῆ.α ... κ.ά ... φ.ύ.ν.ε.ι ... ἡ ... ἦ.ν ... ἔ.χ. ... κ.α.ν.ε.ι ... μ.ό.ν.α.ν ... ἀ.λ.λ.α.χ.ῆ ...
τ.οῦ ... π.ρ.ὸ.ς ... σ.π.ο.ρ.ά.ν ... ἔ.δ.ω.ς ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; δ.ι.ά ... κ.ά ... δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κ.ᾶ ... δ.ε.α.ν.ί.μ.ε.ι ... κ.α.λ.ο.υ.ρ.γ.ι.ά ... δ.ι.ά ...
κ.ά ... ρ.ε.β.ῆ.δ.ι.α ... κ.α.λ.ο.υ.ρ.γ.ι.ά ... ἡ ... ἀ.ν.ά.χ.υ.μ.α ... δ.ι.ά ... κ.η.π.ε.υ.τ.ι.κ.ᾶ ... ἀ.ν.α.ν.ῶ.μ.α.τ.α ...
5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ ... δ.ι.σ.ά.κ.ι ... εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... ἡ.α.ί ... κ.α.ί ... ὀ.κ.ο.μ.ᾶ.ζ.ε.ι ... ἔ.δ.ω ... β.ι.ο.ρ.ό.β.α.υ.ρ.γ.ι.α ... δ.ι.ά ... κύν ... σ.π.ο.ί.α.ν ... θ.α.μ.β.α. ...
κ.ά.ρ.μ.ε.ν.ε.ς ... δ.ε.π.ῶ.ρ.α.ς ... δ.ι.α.ε.κ.α.ρ.π.ῆ.ζ.ε.ι ... μ.έ ... κ.ά ... χ.έ.ρ.ι

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .Μ.ε. εὐ. βουκέντερ...

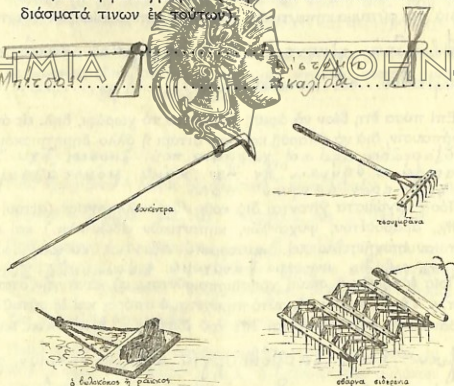
ἢ .μ.ε. εὐ. π.δ.ι. .εὐ. .ζευγ. α. .ἐπανιψίεσθαι. δι. .
...μ.ε. εὐ. .εσαπ. .δ.ε.α. .ζαεπώνη. .παρ.δ.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .Μ.ε. .εβαρνα. .ὄχι. .Οργώναντες. .δ. .

ζευγ. α. .κ.ν. .ἀκαροῦν. .δ. .σκάφει. .καὶ. .ε. .βορκαροῦ. .

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

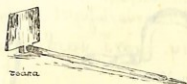

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Τάβλα., κασμάς., σκαλιδάκι.....

.....
..... σκαλιδάκι.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν . βαλιδά . ὁ . ἐκάρφει . . . ἄντες . . βοθακαπᾶ . καὶ . ἐκάρβει
καὶ . μέγ . ὅπου . δὲν . . περὶ . . ἐφ' ἄροτρον . . (C. χύμας)

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. . .

Α. ὁ . ἄρχι . . διακρίσας . . αὐτὰς ἐπὶ χωράφια
ἐκείναι . ὅπου . σπορὰν . . πρὶν . . ἔξω . . καὶ ἔπειτα
ἐπέρνονται . ἐπὶ χωράφια . πρὸς τὴν σπορὰν . καὶ ἔπειτα
καὶ . ὅπου . καὶ . ὅπου . ἐπέρνονται . καὶ ἔπειτα . μέγα
ἐπὶ . αὐτὰς .

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. .

Ζεπερνένο . . ρόβη . . σανόν . . Τριφύλλι . . δὲν . καλλιεργεῖται .
.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. .

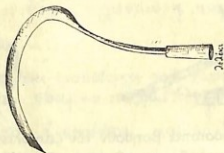
Πρὸ τοῦ . 1920 . . Ζεπερνένο . . μετὰ . ἄροτρον .
Μετὰ . τοῦ . 1920 . . ἔξω . ἔξω . . ἐπὶ . αὐτὰς .

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μ.έ.ε.ο. εἰκονιζόμε-
νον... σχεδ. κ.ι. καὶ εἰσιδόν... συναρμύεσθαι δρεπάνου...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ο.Χ.Ι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.έ.ε.ο. δρεπάνου.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ὁμαλῇ..

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ χειρολαβὴ ἦτο... ξυλινή..

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ..Ο...χαρκίας.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ..Ο.α.θεσπρια. μάναν. ἐκριζώνονται.. Σπανίως δὲ..μετὰ..τὸ.1945..ἀρρίζονται (ἀπὸν. ἔχουν..μεγαλὴν ἀνάπτυξιν).

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ..Ο.α.ρίνεται...πιά. χαμηλά. πρὸς. κῖν. χῖν.....

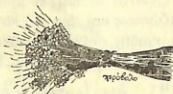
2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

..Κ.α.ζαφάνια

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ..Ο.α.ἴδιοι. καὶ. καποδεύουν.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ..Σ.β. πιάσματα. καποδεύονται.. ὁμοῦ. ἢ.. πρὸς. κῖν. ἀκῖν.. κατεύθυνσιν ἢ..διασταυρούμενα...ἀπὸ. ἄνω. μὲ. τὸν. θερισκῖν....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Ἀγκαλιές*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τρόπον καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ γυναῖ-
κες... Ἐπαγγελματίαι... δὲν ἤρχοντο... γαῖα... μὴ...
ἐπαιρῆσαι... μεγάλα... παραχωρῆσαι*

2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*ἡμεῖβοντο... με... ἡμερομίσθιον... εἰς... εἶδος... μετὰ φαγη-
τοῦ... μέχρι... 1950... ἀπὸ... 1950... καὶ ἐνεώδη...
ἀμείβοντο... εἰς... χρῆμα... καὶ... μετὰ... φαγητοῦ... ἀέχεται...
θερισταί*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἄν... χρησιμοποιοῦσαι... ἐντοκα

- Περιγράψτε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικός ή άλλο τι
έχονταν. Πρὸ κ.α. 1930. ἀφ'ημερ. συν. βλ. γράμματ. η. μ.ε.

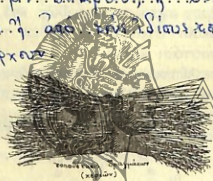
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 15 —

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

τοὺς δένει.. ἀνδραί., ἢ μάνος.. ἐν. (σπανίως). ἢ.. ἐν..
κουβαζῶν.. εἰς ἀγκυρὰς... αἱ.. γυναικεῖ. ἢ.. εἰς παιδία..
ἄνδρ. εἰς.. κακοποιεῖ.. πρὸς δέσιμον.. κοποδεσφύονται..
εἰς.. ἀντιθέτως., φρανεῖς φονχαι.. ἢ.. οὐρῶν.. καὶ.. ἢ.. ἐξερ-
ταῖα.. ἀγκυρὰ.. νῆαυ.. κιν.. αὐτῶν.. δεινδυναιν.....
ἀένονται.. μὲ.. σπαρτους., ἢ.. βέρχας.. ἀπὸ.. ἐχίνα.. ἢ..
ἡρατάνια.. ἢ.. ἀπὸ.. ἐν.. εἰς.. καὶ.. ἐκ.. ἀπὸ.. ἐκ.. ἀπὸ..
δὲν.. σπαρτους..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἔτοποθετοῦντο... εἰς.. ἐν.. ἀγρῶν.. ἐν.. 4.. ἐτοι-
μα.. πρὸς.. φόρτωσιν... εἰς.. καὶ.. φῶγ.. διὰ.. κιν.. μετα-
φορῶν.. εἰς.. ἐν.. ἀγρῶν,.....

ε. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΓΕΩΜΗΛΩΝ.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἰνστιτούτο τοῦ 1920. Ὑπερμεγέθυσε

τὸ ὠρεῖον εἰς τὸ χωρεῖν μετὰ τοῦ 1870 περίου.

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... ὅς ... εἰς ... ἀλώνι ...

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

... λέγεται ... θεμωνιάστρα ... καὶ εἶναι γύρω αὐτὸ ... τοῦ ... ἀλώνι ... καθωρισμένους ... τοποθετεῖται ... δὲν ὑπάρχει

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

... Ὑπῆρχεν ... ἀνέκαθεν ...

.....

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἰσομεῖον ... τοῦ ... χωρίου ... καὶ ... ἀπὸ ...

... 200 - 300 μ. ... εἰς ... ἀπὸ ... κατὰ ... διὰ ... ἐργασίαν ... ἀπὸ ... ἀπὸ ... ἀπὸ ...

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;
 Κάθε οἰκογένεια ἔχει συνήθως τὸ δικό του ὑπαρ-
 χουν. ἐμφαν. καὶ ἀγωνία. ἀδελφικὰ. ὁπν. ἀδελκογενεῖς
 ὧν ἀδελφῶν ἀγωνεύουν εἰς τὸ αὐτὸ ἀγωνί. τότε
 γίνονται... συμφυνία... δια. λιν. θείαν.....

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἄρχεται ἀμέσως
 μετὰ τὸν ὀρεσμὸν ἡτοι 15-30 ἡμερῶν καὶ ἐργαζομένη
 ἀναρίσως... τῶν καιρικῶν... ἀνδρῶν... ἡμερῶν... ἡ ἀγωνιστὸν
 καὶ ἐνίοτε καὶ τὸν Σάββατον ὅταν ἔχωμεν καὶ συνήθει εἰδῶ

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματὰ-β. ἀνέμων.
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

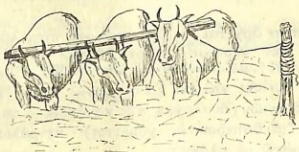
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Μέχρι. τοῦ. 1964. ἦσαν. ἔργα
 χωματῶν... ἔκτοτε... μερικὰ... ἀνέμων... καὶ. πᾶσι
 δια. κειμέναν.....

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματᾶλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). Καθαρίζεται, καθαρίζεται... καὶ... ἐπιπλερώνε-
 ται... διὰ... τοῦ... καὶ... κοπριάς... βοτῶν... διαμεγρύνε-
 νης... εἰς... τοῦ... ἢ... ἔργα... αὐτῆς... γίνεται... βοήθεια
 τοῦ ἀγωνιστοῦ.....

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;
 Ο.ΧΙ.....

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.
 Δὲν ὑπάρχει ἀλωνόστυλος. τὸ ἀλώνισμα γίνεται με βαλόνι-
 θύρου. Τότε... καὶ δερμάτια... γίνονται... καὶ ἀκορπίζονται. ὅς...
 ἀλῶνι με εἴναγμα ποῦ νὰ μὴν μείνῃ ἀγκαλιὰ ἀκορπίσκει.
 ἀκορπίζονται... εἰς... δερμάτια... ὅσα... χρεαίονται. καὶ...
 ἐρῶσθον καὶ εἰς τὴν περίαν 5-10 δερμάτια.

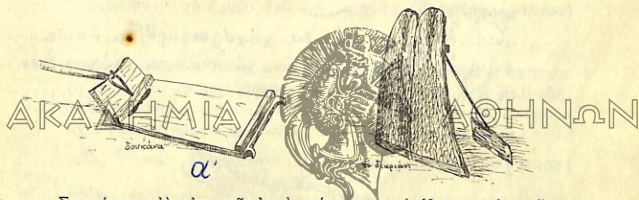
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχμροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς
 στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον με τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτῃ ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμεθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβέθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Γίνεται χρῆσις...

εἰς... βωλόσυρον... τὸν ἐπρωμεθεύοντο... ἀπὸ... ἐμπειρίας... τοῦ
κατασκευάσαντος... καὶ... οἱ... ἴδιοι... ἀπὸ... μουριά... ἢ... ηλιακο
ὄριον... με... καὶ... ἐκόνος... α'... ἢ... καὶ... ἐπιφάνεια... εἰς
καὶ... ἡλια... ἐξ... ἀποσχίδων... σκληροῦ λίθου... ἢ... ἀπὸ κα
1966 καὶ ἐνεσθῆναι... καὶ... πριωνοῦ... ἀλάς.
Τὰ δημητριακά... με... βωλόσυρον. Τὸ ὄσπρια

ἐὰν μὴ εἶναι ὀλίγα μόνον διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων.
ἐὰν εἶναι πολλὰ γίνεται χρῆσις εἰς... βωλόσυρον.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

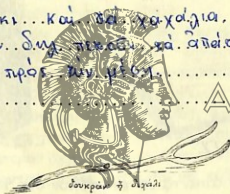
Ἀρχίζει... ἀπὸ 7³⁰ π.μ... καὶ ἀφαιρῶν... 5³⁰ μ.μ...

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὅ... θρινάκι... καὶ... χαχάγια... μέ... ἀπὸ...
 συμπαύσαν... δὲ... περὶ... ἀπὸ...
 ἐν... πρὸς... μέ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

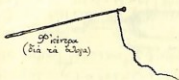
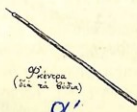

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυς ;

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Μαί... ἀπὸ... βουκέντρι... μήκος... 1.50 μ. περίπου...
 ἀπὸ... ὁμοῖον... εἰκόνα... αἰ... 2.3...

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν. *Πέγχεαι. δούλα... ήλωνίζονκαι περίπου... 8-10. δούλας... ήφερκαίω 3... αναζήτως. καυ. καιρω*

- 16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν διά να άποχωρισθούν τά άχυρα από τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

Μάλαμα

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδιας του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αιτωλία : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι άλωναρισάι και άγωνισάτες), οί όποιοι είχαν βοδία ή άλογα και ανέλαμβάνον τον άλωνισμόν

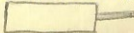
... ό... ίδιος... ε... γεωργός... με... τα... μεζή... και... οικογενείας... του...

- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυν. π.χ. τό κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Ξπανίως... με... κόπανον...

- 19) 'Ο κόπανος ούτος πώς έλέγετο' έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τό σχήμα του ;

...δρέκεο... κοπανίδα... κατεσκευάζετο... εν... ξύλου... μουριάς... ηρακλίου... ήρακε... έρνεο... στεροχρηλή... και... ήρακε... πε- ηρακισμένη μήκους 0,30 μ. - 0,40 μ. και στεροχρηλή 1,10 μ. και 0,10 εκ. ή δέ περακισμένη μήκους 0,60 μ. και πλάτους 0,10 - 0,15 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)? *Ἐγίνετο. συνήθεια. εἰς κιν. αὐλῶν. ἢ ἐν δώματι. ἔγινετο χρῆσις δι' ὅλα καὶ ἑσπρία δίκαν ἢ ποσάτωι ἢ το μικρα.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Μόνον.. ἀπὸ... καὶ.. πρὸς οὐκ... καὶ.. οἰκογενεῶν.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) . *Κ.ε.ρ.γ.ν.μ.η.*

[illegible]

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωποι, συνταίρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). ἔτος 1965. ἔλκετο 2 δισκία

ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Τὸ 1965, γένου ὁ Σιωνιστὸν*
 ΠΕΡΑΘΕΚΗ ΑΠΟ ΤΟΥ *ΑΘΗΝΩΝ*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἔργαλειον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικηγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Μ.δ. ραμια.. Μ.έ. θρινάκια.. γχωμάκος*
.ωσι... καθ... α'... κῆε ειρίδοι... αὐκῆς.....

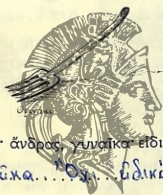
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο..βωρὸς..ἐχει..εχῆμα..ἐπίμκηκε..Ἀν..καρφώνεται..
ἐπὶ πρῶτε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτνάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.. Θρινάκι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· ἐιδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρας..καὶ..γυναικα..ἴδιος..εἰδικὸς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ἰέχεται..κόντυλα..ἀποχωρίζεται..ὁ..καρπὸς..ἀπὸ..τοῦς..

κόντυλους..ἢ..βυβαρίζεται..μέ..τὰ..βροχίεται.....

Γίνεται..δεύτερον..ἀλώνισμα..διὰ..τῶν..κόντυλων..ζώων..ἐν..
εἰδῶν..ἐν..ἀρμυνοδένειν..διὰ..τῶν..ζώων..καὶ..βρόχων..τὸ..μυχίδι

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..Η... γούρι... γίνεται... μέ... χοινί... .. ελνιδί... γέγεται... δέ...
ξεβαβούλισμα.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

...Μέ... βωρίετα.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, σπομακονομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

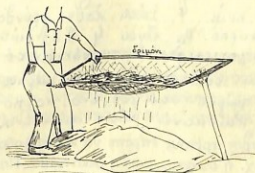
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόστρος ἢ ἀριλόγος

δριμόνι

νων μέ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μέ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

Γάρωθρον ἀπὸ
φινυκαίου

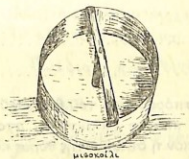

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφονιάτικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.....

.....

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ? ἐν τοῖς χωρ. οἰκίαις. χωρ. εἰς... πύθαρια, θάκια
ἢ... καρόνια.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ὅτι ἀχαρῶνα ἐνεκεί τοῦ χωρίου..
.....
.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... ἄρα καὶ τοῦ ἀλώνισμα
.....
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

... οὐχι
.....
.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΉΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μόνον .. καὶ Μ. Σεβαστου. καὶ βράδυ ? ἔξω ἀπὸ .. καθε-
ρῆσι. μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου .. ἀνάβουν .. μικρὰ φωτιά
καὶ .. καίνε .. τὸν Ἰούδα

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Ἐξω .. ἀπὸ .. τὴν .. ἐκκλησίαν .. καὶ .. μέγας .. ὁ παπὰς .. πῃ ..
καὶ Χριστὸς ἄνδρεται .. καίεται .. μέγας .. φωρὸς .. ζύγων ..
καὶ γίνετ' ἔτσι .. καίνε .. τὸν Ἰούδα

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..Κάψιμο...καὶ...Νούδα.....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποῖος άλλος;...

...Παιδιά.....

2) Ποῖος ή ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος;.....

..Παιδιά...κρέκοντας...κα...ἀπό...εἰς...αὐγὰς...καί...κα'
ἀμπέλια.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ παιδιά...κατόπιν...συγκέντρωσαν...μεταξὺ...αὐτῶν..

κρέκουν...ἀπ'...ἔπον...μπούδες...ξύλα...καί...κα' αὐκέν-

κρώναν...ἔξω...ἀπὸ...ἐκ...ἀκρογείαν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχάι, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

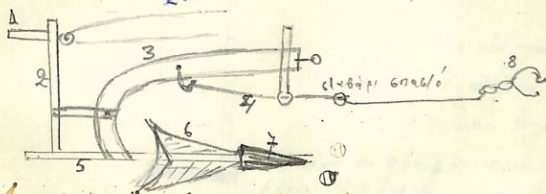

ΑΘΗΝΩΝ

11 Σιδηρούν ἄροτρον.

1 - 3 -

Ζωή.

γούρες για να μην χαμηλώνουν. Οι γούρες
 ενώνονται στο πίσω μέρος με ένα καμπυλω-
 τὸ σταθιρὰκι, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὸ μέσον
 ἓνα γούρο γιὰ νὰ χαμηλώνεται τὸ ἄροτρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 52

Σπάθη

2

ἄνω μέρος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

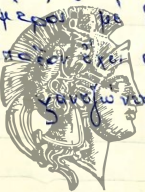

ἑξέος μέρος εἰς τοῦτο
μέρος τοῦ ποδερῖου

Σελίς 6 5 12
 Ζεύς ενός γών.

- 3 -

Τοποθεσέτωται πρώτον ο κάθος εἰς τὸν χαλκόν
 τοῦ γών με πηλείδιον εἰδένον, μετὰ οὖς δύο
 χρῶρες οἱ ὅποιες εἶναι ἢ πέποινες ἢ ἀπό ἀλ-
 γίδα. Μετὰ τοποθεσέτωται εἰς τὴν ράχιν τοῦ
 γών τοῦ εὐμαράκι τοῦ ὅποιον εὐκρασὶ τις
 χρῶρες γιὰ νὰ μὴν χαλκωθῶν. Οἱ χρῶρες
 ἐνώνουνται εὐὸ πῖσω μέρει μετὰ ἐνὸς καρπυζ-
 τοῦ σταβαράκι τοῦ ὅποιον ἔχει εἰς τὸ μέσον
 ἑνὸς γάνθου γιὰ νὰ γινώσκται τοῦ ἀπορρο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ γιὰ νὰ γινώσκται τοῦ ἀπορρο-

Ζεύς γῶν εἰς θυγίον ἄροτρον.

Κατὰ πρῶτον βάθουν εἰς τὰ γῶα εἰς μουερού
 χίνος (φιρνερα) διὰ νὰ μὴν βόσκουν κατὰ τὴν
 ὕψαν τοῦ ὀργώματος. Μετὰ τοποθετοῦν τὰ βό-
 δια εἰς ἀπόστασιν ὅσον τὸ μακρὸς τοῦ θυγῶ.
 Βάθουν τὸν θυγὸν στὸν καφὰ τῶν βοδιῶν τὸν
 ὅποιον σερρώνουν μὲ τὰ γῶα αἱ ὅποιες
 μπαίνουν ἀπὸ τὸν λαγὸ πέρνου ἀπὸ εἰς
 εἰς τὸν θυγὸν καὶ σερρώνονται μὲ
 τὸ θυγί (οἰδερόνιο ἢ θυγίον). Μετὰ γαντζώ-
 νεται τὸ ἄροτρον εἰς τὰ γῶα πού εὐρίσκονται
 εἰς τὸ μέσον τοῦ θυγῶ. (Ὁ σταβάρ, τοῦ θυγί-
 οῦ ἄροτρον ἔσθ' μονοκόμματο.) Κατόπιν
 πέρνου τὸν θυγὸν, τοῦ ὁποῦν ἡ μία ἄκρη δένεται
 εἰς κέρατα τοῦ ἐνὸς γῶου περνᾷ ἀπὸ τὴν χειρολαβὴν
 καὶ καταλήγει ἡ ἄλλη ἄκρη εἰς κέρατα τοῦ ἄλ-
 λου γῶου.

Ξηρανείς καὶ δάειμον τοῦ χορτοῦ.

Τὸ χορτοὶ χαρρὸ ὅπως εἶναι βοποδεσθεῖται
κουραγίης (εὐεωρεῖται ἐν διάφορα μέρη) καὶ εἶ
δυνατὸν εἰς σκίαν. Ὅταν ξηρανθῇ γίνεται τὸ δάει-
μον. Συνήθως τὸ δάειμον γίνεται κατὰ τὰς πρώινάς
ῥας τοῦ εἶναι θροσὶά διὰ τὰ μὲν θροσὶήν.
Γένετα δὲ ὡς ἐξῆς:

Μέσα εἰς μὴ καθὼν ἰσθμίου παραληρησιπύδου
(1,30 χορδο περίπου) χωρὶς τὰς βοποδεσθῶν κρῖα
εὐρηματὰ καὶ ὅποια ἐξέχονται πρὸς τὰ πᾶν καὶ τὰ
ὅποια ἐφάπτεσθαι εἰς καὶ ἑξῆς πηδύρας τοῦ μήκους
καὶ εἰς τὸ ἔδαφος (πᾶν καθὼν). Μετὰ κὺν βοποδεσ-
θῶν εὐρηματῶν θροσὶνται εἰς γυρὸς εὐρὸς πειρίμε-
νος συνεχῶς μέσα εἶναι καθὼν διὰ τῶν ποδῶν τοῦ
μπαζισκῆ μέχρις ὅτου εἶκοι: γὰρ τὸ εἶδος κῦν κα-
θὼναι, ὅπως δένονται καὶ ἐξέχονται εὐρηματὰ καὶ
ἢ μπαζισκῆ εἶναι εὐοίμη πρὸς ἐξαγωγήν ἐς αὐτῶν, ἔτα-
ρα τὸ εἶδος κῦν καθὼναι.

ἢ καθὼν γένετα καὶ μπαζισκῆ.

Megadonimus Aggeos Bpica-Pedipus

Δ

AKAΔHMITE

AOHNON

Σελίδα 101, B.L.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 7 -

ἔργα τέτα χρησιμοποιούμενα διὰ τὸ
ἀλάνθιστα τῶν σπουδῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ